

TIO FÖTTER

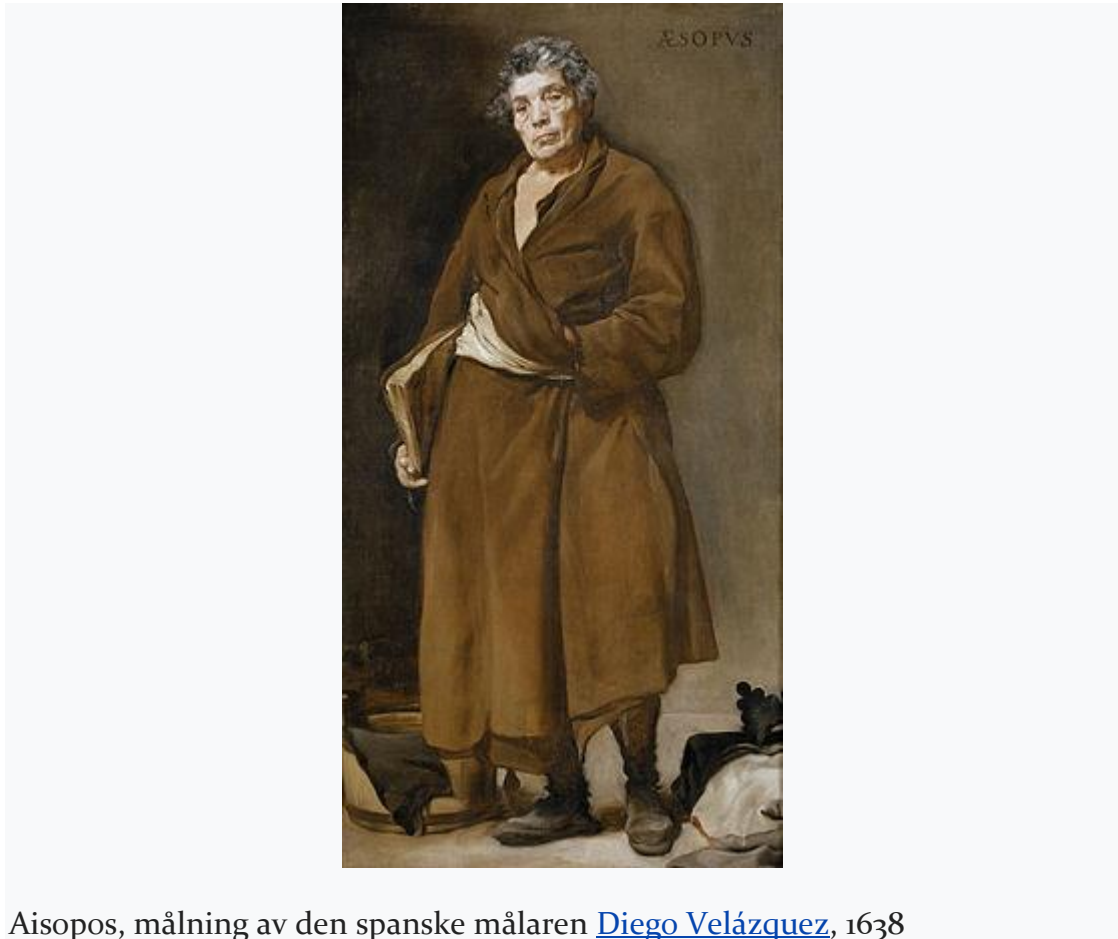
Det var en gång en...

Lärarhandledning

Förskoleklass	sidan 1.
Lågstadiet	sidan 7.
Mellanstadiet	sidan 13.

AISOPOS <https://sv.wikipedia.org/wiki/Aisopos>

Aisopos, målning av den spanske målaren [Diego Velázquez](#), 1638

Aisopos¹([gammalgrekiska](#) Αἰσώπῳς – Aísōpos, [lat.](#) Aesopus), född [620 f.Kr.](#), död [560 f.Kr.](#), var en [grekisk fabeldiktare](#), ursprungligen en [frygisk slav](#) på [Samos](#), men han lyckades tjäna sitt frigivande genom sin kvickhet. Dock blev han dödad på grund av sin spydighet.

Hans fabler innefattar djur, men även träd, växter, naturkrafter och människor, vilka framför [moraliserande](#) livsvisdomar i ord eller handling.

Förskoleklass

Högläsning

Här nedan följer andra versioner av de fyra fabler Tio Fötter berättar i föreställningen. Versionerna har samma djur och personer med samma egenskaper som de har i Det var en gång en... Sensmoralen är också den samma. Det kan vara bra att läsa fablerna

före föreställningsdatum för exempelvis de barn som inte kan svenska så bra.

1. Haren och sköldpaddan

<http://www.roger.strombacks.se/fabler/turtle.htm>

En hare skröt en gång för sköldpaddan över sina snabba fötter och hånade henne för att hon var så långsam.

- "Skryt lagom du", sa sköldpaddan, "jag skall gärna springa i kapp med dig, om du vill."

- "Ja, det kan du försöka", sade haren gapskrattande.

Därför kom de överens om målet och startade tävlingen samtidigt. Haren gav sig iväg med långa skutt över marken, och med sina starka bakben fick han sådan fart, men när han var så gott som framme, tänkte han att det var då icke mödan värt att anstränga sig för mycket, sköldpaddan hann icke fram på länge i alla fall. Så han lade sig att sova vid väggkanten.

Men sköldpaddan gick oförtrutet vidare utan minsta rast och när haren vaknade, fick han helt snopen se sköldpaddan redan stå framme vid målet.

- "Sakta kommer också fram, som du ser", sa hon försmädligt.

Pojken och vargen av [Milo Winter](#) (1919).

2. **Pojken och vargen** är en [fabel](#) som tillskrivs [Aisopos](#).

https://sv.wikipedia.org/wiki/Pojken_och_vargen

Pojken i berättelsen är en ung, uttråkad [fårherde](#), som för underhållnings skull ropar att "vargen kommer!" Ortsborna kommer gång på gång för att rädda honom och fåren, men inser snart att de ödslar sin tid. När så vargen dyker upp

på riktigt är det ingen som hjälper pojken, och vargen tar fåren. I vissa versioner faller även pojken själv offer för vargen.

Sensmoralen är att den som ljuger till slut inte blir trodd ens när han talar sanning. Fabeln har givit upphov till uttrycket "att **ropa varg**", som återfinns i flera språk med betydelsen att ge falskt larm eller kalla på uppmärksamhet för petitesser och därmed riskera att inte bli trodd när något allvarligt verkligen sker.

- Koncentration och ihärdighet ger framgång -

3. Räven och kråkan <http://www.roger.strombacks.se/fabler/crowfox.htm>

En kråka nappade åt sig en stor ostbit som låg på fönsterbläcket i en stuga. Hon flög upp i ett högt träd för att kunna äta den ifred

En räv, som strök förbi lade märke till vad hon hade i näbben. Det vattnades i munnen på honom och han sa:

- "Kråka lilla, så vackra vingar du har. Och så strålande ögon sen! För att inte tala om din svanhals. Och ditt huvud är lika stiligt som örnens."

Kråkan började kroma sig på sin gren. Hon burrade upp fjädrarna och försökte se stilig och nobel ut.

- "Det är synd", fortsatte räven, "att en så vacker fågel som du inte kan prata. Tänk om du kunde frambringa ett ljud lika vackert som färgen på din fjäderskrud."

Detta blev för mycket för kråkan. Hon måste ju bevisa att hennes röst var lika betagande som hennes utseende. Så hon öppnade munnen och skrek -"Krax".

Ner föll osten, rätt i gapet på den listiga räven.

- "Må vara att du har röst, kråka, men något förstånd har du då inte", sa räven och försvann med osten.

- Det kostar att vara fåfång -

4. Myran och gräshoppan

En vacker sommardag, en lat gräshoppa
kvittrar och sitter och spelar kort, precis som han gjorde
varje dag. En hårt arbetande myra gick förbi,
bärande på ett stort blad som han skulle bära
till myrboet.

Gräshoppan sa till myran

"Allt ni myror gör är att arbeta hela dagarna.

Ni bör vara mer lik mig och spela, spela, spela! Myran svarade:

"Jag sparar och förvarar mat
inför vintersäsongen.

Du bör också arbeta, för precis samma anledning.

Vad äter du när vädret blir kallt?

Hur kommer du att mata din hungriga familj? "

Gräshoppan skrattade:,

"Allt ni myror gör är att arbeta och känna oro.

Sakta ner, ha inte så bråttom.

Titta dig bara omkring, det finns gott om mat.

Inte ska du ge mig råd, det är helt enkelt oförskämt. "

Myran fortsatte att arbeta, och gräshoppan

fortsatte att spela, och vintern kom snart.

Myran hade förberett för vintern

och hade tillräckligt med mat lagrat i sitt bo

och snart så kommer det kalla och hårda vädret.

Nu när vintern hade kommit,

kunde inte gräshoppan hitta

någon mat, och snart blev han mycket hungrig.

Men han mindes snart den hårt arbetande myran

som han hade retat i somras. Gräshoppan gick till myrboet och

bad om mat. Myran, som fortfarande var upptagen med att hålla

maten ren och torr sa: "Jag slet för att spara mat till vintern, medan du tillbringade sommaren med att spela istället. Jag sparade bara tillräckligt med mat för vintern så att de räcker till oss och det är sant. Och jag kan inte mata dig hela vintern för då kommer jag också att svälta."

Myran gav gräshoppan några smulor, men gräshoppan var kall, olycklig och hungrig hela vintern. Nästa sommar så arbetade Gräshoppan hårt för att lagra mat för den kommande vintern. För att nästa vinter, tänkte Gräshoppan vara mätt och nöjd! Han hade lärt sig att tänka framåt och planera för framtiden.

Och det är slutet på historien.

Sensmoralen i historien: FÖRBERED IDAG för de behov som du har I MORGON.

5.

Frågor att prata om före eller efter föreställningen:

- ▶ Vad är en teaterföreställning eller pjäs för något?
- ▶ Vad är en fabel?
- ▶ Vad betyder ordet en "karaktär" eller "roll" i en teaterföreställning?
- ▶ Vad gör en skådespelare?
- ▶ Vad gör en scenograf?
- ▶ Vad är rekvisita för något?
- ▶ Vad är ett manus?
- ▶ Vad gör en regissör?

- ▶ Hur ser en gepard ut?
- ▶ Hur låter en näktergal?
- ▶ Hur låter en lärka? Hur ser den ut?
- ▶ Hur skriver man miljon, billion och zillion (finns inte!) i siffror?

Frågor att prata om efter föreställningen:

- Hur är Haren i "Haren och sköldpaddan"?
- Hur är sköldpaddan i Haren och Sköldpaddan?
- Hur är pojken i "Pojken som ropade varg?"
- Varför kom inte bonden och de andra på gården andra gången pojken ropade "Varg!" och blåste i visselpipan?
- Hur är kråkan i "Räven och kråkan"?
- Hur är räven i "Räven och kråkan"?
- Hur är myran i början av "Myran och gräshoppan"?
- Hur är gräshoppan i början av "Gräshoppan och myran".

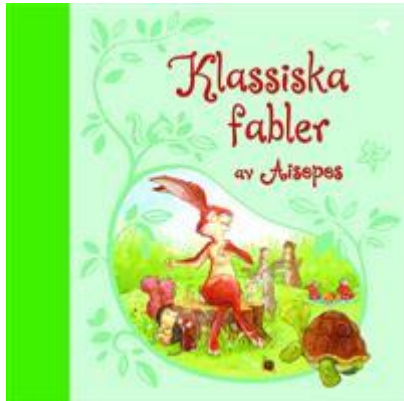
JYMPAPASS: Förstenad

Instruktion: När jag blåser i visselpipan ska alla flaxa omkring som kråkor utan att nudda varandra. När jag blåser andra gången ska alla vara förstenade.

Fortsätt med de andra djuren från det var en gång en:

2. Haren
3. Sköldpaddan
4. Fåret
5. Räven
6. Myran
7. Gräshoppan

HÖGLÄSNING

Klassiska fabler

<https://www.adlibris.com/se/bok/klassiska-fabler-9789176630136>

AV AISOPOS

inbunden, Svenska, 2015

39 kr

I denna underbara samling klassiska fabler får du bland annat veta hur det gick för gräshoppan som bara latade sig hela sommaren, räven som bjöd storken på middag och haren som sprang ikapp med sköldpaddan.

De illustrerade berättelserna passar perfekt för högläsning under sagostunden, som godnattsaga, eller för den som lärt sig läsa eller är på god väg. Läsbandet gör det enkelt att hitta tillbaka till favoritfabeln.

AISOPOS sägs enligt traditionen ha varit en grekisk fabeldiktare, som var slav på ön Samos på 500-talet f.Kr. Idag är hans berättelser - ofta kallade Aisopos fabler - populära över hela världen, och deras sensmoral har blivit välkända talesätt.

Lågstadiet:

Högläsning eller tyst läsning

Här nedan följer andra versioner av de fyra fabler Tio Fötter berättar i föreställningen. Versionerna har samma djur och personer med samma egenskaper som de har i Det var en gång en... Sensmoralen är också den samma. Det kan vara bra att läsa fablerna

före föreställningsdatum för exempelvis de barn som inte kan svenska så bra.

1. Haren och sköldpaddan

<http://www.roger.strombacks.se/fabler/turtle.htm>

En hare skröt en gång för sköldpaddan över sina snabba fötter och hånade henne för att hon var så långsam.

- "Skryt lagom du", sa sköldpaddan, "jag skall gärna springa i kapp med dig, om du vill."

- "Ja, det kan du försöka", sade haren gapskrattande.

Därför kom de överens om målet och startade tävlingen samtidigt. Haren gav sig iväg med långa skutt över marken, och med sina starka bakben fick han sådan fart, men när han var så gott som framme, tänkte han att det var då icke mödan värt att anstränga sig för mycket, sköldpaddan hann icke fram på länge i alla fall. Så han lade sig att sova vid väggkanten.

Men sköldpaddan gick oförtrutet vidare utan minsta rast och när haren vaknade, fick han helt snopen se sköldpaddan redan stå framme vid målet.

- "Sakta kommer också fram, som du ser", sa hon försmädligt.

Pojken och vargen av [Milo Winter](#) (1919).

2. **Pojken och vargen** är en [fabel](#) som tillskrivs [Aisopos](#).

https://sv.wikipedia.org/wiki/Pojken_och_vargen

Pojken i berättelsen är en ung, uttråkad [fårherde](#), som för underhållnings skull ropar att "vargen kommer!" Ortsborna kommer gång på gång för att rädda honom och fåren, men inser snart att de ödslar sin tid. När så vargen dyker upp

på riktigt är det ingen som hjälper pojken, och vargen tar fåren. I vissa versioner faller även pojken själv offer för vargen.

Sensmoralen är att den som ljuger till slut inte blir trodd ens när han talar sanning. Fabeln har givit upphov till uttrycket "att **ropa varg**", som återfinns i flera språk med betydelsen att ge falskt larm eller kalla på uppmärksamhet för petitesser och därmed riskera att inte bli trodd när något allvarligt verkligen sker.

- Koncentration och ihärdighet ger framgång -

3. Rävén och kråkan <http://www.roger.strombacks.se/fabler/crowfox.htm>

En kråka nappade åt sig en stor ostbit som låg på fönsterbläcket i en stuga. Hon flög upp i ett högt träd för att kunna äta den ifred

En räv, som strök förbi lade märke till vad hon hade i näbben. Det vattnades i munnen på honom och han sa:

- "Kråka lilla, så vackra vingar du har. Och så strålande ögon sen! För att inte tala om din svanhals. Och ditt huvud är lika stiligt som örnens."

Kråkan började kroma sig på sin gren. Hon burrade upp fjädrarna och försökte se stilig och nobel ut.

- "Det är synd", fortsatte rävén, "att en så vacker fågel som du inte kan prata. Tänk om du kunde frambringa ett ljud lika vackert som färgen på din fjäderskrud."

Detta blev för mycket för kråkan. Hon måste ju bevisa att hennes röst var lika betagande som hennes utseende. Så hon öppnade munnen och skrek -"Krax".

Ner föll osten, rätt i gapet på den listiga rävén.

- "Må vara att du har röst, kråka, men något förstånd har du då inte", sa rävén och försvann med osten.

- Det kostar att vara fåfång -

4. Myran och gräshoppan

En vacker sommardag, en lat gräshoppa
kvittrar och sitter och spelar kort, precis som han gjorde
varje dag. En hårt arbetande myra gick förbi,
bärande på ett stort blad som han skulle bära
till myrboet.

Gräshoppan sa till myran

"Allt ni myror gör är att arbeta hela dagarna.

Ni bör vara mer lik mig och spela, spela, spela! Myran svarade:

"Jag sparar och förvarar mat
inför vintersäsongen.

Du bör också arbeta, för precis samma anledning.

Vad äter du när vädret blir kallt?
Hur kommer du att mata din hungriga familj? "

Gräshoppan skrattade;

"Allt ni myror gör är att arbeta och känna oro.

Sakta ner, ha inte så bråttom.

Titta dig bara omkring, det finns gott om mat.

Inte ska du ge mig råd, det är helt enkelt oförskämt. "

Myran fortsatte att arbeta, och gräshoppan
fortsatte att spela, och vintern kom snart.

Myran hade förberett för vintern
och hade tillräckligt med mat lagrat i sitt bo
och snart så kommer det kalla och hårda vädret.

Nu när vintern hade kommit,

kunde inte gräshoppan hitta

någon mat, och snart blev han mycket hungrig.

Men han mindes snart den hårt arbetande myran

som han hade retat i somras. Gräshoppan gick till myrboet och bad om mat. Myran, som fortfarande var upptagen med att hålla maten ren och torr sa: "Jag slet för att spara mat till vintern, medan du tillbringade sommaren med att spela istället. Jag sparade bara tillräckligt med mat för vintern så att de räcker till oss och det är sant. Och jag kan inte mata dig hela vintern för då kommer jag också att svälta."

Myran gav gräshoppan några smulor, men gräshoppan var kall, olycklig och hungrig hela vintern. Nästa sommar så arbetade Gräshoppan hårt för att lagra mat för den kommande vintern. För att nästa vinter, tänkte Gräshoppan vara mätt och nöjd! Han hade lärt sig att tänka framåt och planera för framtiden.

Och det är slutet på historien.

Sensmoralen i historien: FÖRBERED IDAG för de behov som du har I MORGON.

Och det är slutet på historien.

Sensmoralen i historien: Förbered idag för de behov som du har imorgon.

Frågor att prata om före eller efter föreställningen:

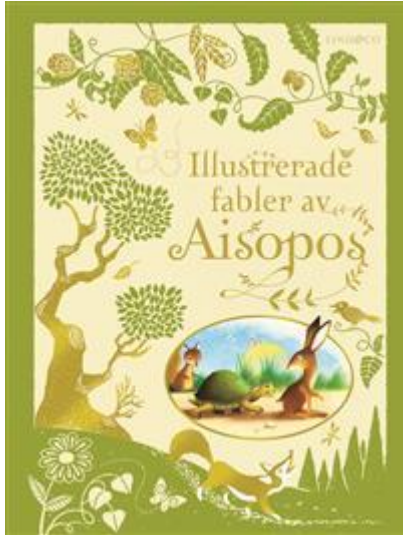
- ▶ Vad är en teaterföreställning eller pjäs för något?
- ▶ Vad är en fabel?

- ▶ Vad betyder ordet en "karaktär" eller "roll" i en teaterföreställning?
- ▶ Vad gör en skådespelare?
- ▶ Vad gör en scenograf?
- ▶ Vad är rekvisita för något?
- ▶ Vad är ett manus?
- ▶ Vad gör en regissör?
- ▶ Hur ser en gepard ut?
- ▶ Hur låter en näktergal?
- ▶ Hur låter en lärka? Hur ser den ut?
- ▶ Hur skriver man miljon, billion och zillion (finns inte!) i siffror?

Frågor att prata om efter föreställningen:

- Hur är Haren i "Haren och sköldpaddan"?
- Hur är sköldpaddan i Haren och Sköldpaddan?
- Hur är pojken i "Pojken som ropade varg?"
- Varför kom inte bonden och de andra på gården andra gången pojken ropade "Varg!" och blåste i visselpipan?
- Hur är kråkan i "Räven och kråkan"?
- Hur är räven i "Räven och kråkan"?
- Hur är myran i början av "Myran och gräshoppan"?
- Hur är gräshoppan i början av "Gräshoppan och myran".

HÖGLÄSNING ELLER EGEN LÄSNING

Illustrerade fabler av Aisopos

<https://www.adlibris.com/se>

AV **AISOPOS**

6-9 år KARTONNAGE, Svenska, 2018

168 KR

Levereras inom 2-5 vardagar

Förtrollande illustrationer ger de tidlösa fablerna av Aisopos nytt liv. Här finns 30 av de klassiska berättelserna, inklusive "Haren och sköldpaddan", "Pojken som ropade varg" och "Lejonet och musen" samtliga bearbetade för barn.

Mellanstadiet

Högläsning eller tyst läsning

Här nedan följer andra versioner av de fyra fabler Tio Fötter berättar i föreställningen. Versionerna har samma djur och personer med samma egenskaper som de har i Det var en gång en... Sensmoralen är också den samma. Det kan vara bra att läsa fablerna före föreställningsdatum för exempelvis de barn som inte kan svenska så bra.

1. Haren och sköldpaddan

<http://www.roger.strombacks.se/fabler/turtle.htm>

En hare skröt en gång för sköldpaddan över sina snabba fötter och hånade henne för att hon var så långsam.

- "Skryt lagom du", sa sköldpaddan, "jag skall gärna springa i kapp med dig, om du vill."

- "Ja, det kan du försöka", sade haren gapskrattande.

Därför kom de överens om målet och startade tävlingen samtidigt. Haren gav sig iväg med långa skutt över marken, och med sina starka bakben fick han sådan fart, men när han var så gott som framme, tänkte han att det var då icke mödan värt att anstränga sig för mycket, sköldpaddan hann icke fram på länge i alla fall. Så han lade sig att sova vid väggkanten.

Men sköldpaddan gick oförtrutet vidare utan minsta rast och när haren vaknade, fick han helt snopen se sköldpaddan redan stå framme vid målet.

- "Sakta kommer också fram, som du ser", sa hon försmädligt.

Pojken och vargen av [Milo Winter](#) (1919).

2. ***Pojken och vargen*** är en [fabel](#) som tillskrivs [Aisopos](#).
https://sv.wikipedia.org/wiki/Pojken_och_vargen

Pojken i berättelsen är en ung, uttråkad [fåraherde](#), som för underhållnings skull ropar att "vargen kommer!" Ortsborna kommer gång på gång för att rädda honom och fåren, men inser snart att de ödslar sin tid. När så vargen dyker upp på riktigt är det ingen som hjälper pojken, och vargen tar fåren. I vissa versioner faller även pojken själv offer för vargen.

[Sensmoralen](#) är att den som [ljuger](#) till slut inte blir trodd ens när han talar [sanning](#). Fabeln har givit upphov till uttrycket "att **ropa varg**", som återfinns i flera språk med betydelsen att ge [falskt larm](#) eller kalla på uppmärksamhet för petitesser och därmed riskera att inte bli trodd när något allvarligt verkligen sker.

- Koncentration och ihärdighet ger framgång -

3. Räv och kråkan <http://www.roger.strombacks.se/fabler/crowfox.htm>

En kråka nappade åt sig en stor ostbit som låg på fönsterbläcket i en stuga. Hon flög upp i ett högt träd för att kunna äta den ifred

En räv, som strök förbi lade märke till vad hon hade i näbben. Det vattnades i munnen på honom och han sa:

- "Kråka lilla, så vackra vingar du har. Och så strålande ögon sen! För att inte tala om din svanhals. Och ditt huvud är lika stiligt som örnens."

Kråkan började kroma sig på sin gren. Hon burrade upp fjädrarna och försökte se stilig och nobel ut.

- "Det är synd", fortsatte räv, "att en så vacker fågel som du inte kan prata. Tänk om du kunde frambringa ett ljud lika vackert som färgen på din fjäderskrud."

Detta blev för mycket för kråkan. Hon måste ju bevisa att hennes röst var lika betagande som hennes utseende. Så hon öppnade munnen och skrek -"Krax".

Ner föll osten, rätt i gapet på den listiga räv.

- "Må vara att du har röst, kråka, men något förstånd har du då inte", sa räv och försvann med osten.

- *Det kostar att vara fåfång* -

4. Myran och gräshoppan

En vacker sommardag, en lat gräshoppa

kvittrar och sitter och spelar kort, precis som han gjorde

varje dag. En hårt arbetande myra gick förbi,

bärande på ett stort blad som han skulle bära

till myrboet.

Gräshoppan sa till myran

"Allt ni myror gör är att arbeta hela dagarna.

Ni bör vara mer lik mig och spela, spela, spela! Myran svarade:

"Jag sparar och förvarar mat

inför vintersäsongen.

Du bör också arbeta, för precis samma anledning.

Vad äter du när vädret blir kallt?

Hur kommer du att mata din hungriga familj? "

Gräshoppan skrattade:

"Allt ni myror gör är att arbeta och känna oro.

Sakta ner, ha inte så bråttom.

Titta dig bara omkring, det finns gott om mat.

Inte ska du ge mig råd, det är helt enkelt oförskämt. "

Myran fortsatte att arbeta, och gräshoppan

fortsatte att spela, och vintern kom snart.

Myran hade förberett för vintern

och hade tillräckligt med mat lagrat i sitt bo

och snart så kommer det kalla och hårda vädret.

Nu när vintern hade kommit,

kunde inte gräshoppan hitta

någon mat, och snart blev han mycket hungrig.

Men han mindes snart den hårt arbetande myran

som han hade retat i somras. Gräshoppan gick till myrboet och

bad om mat. Myran, som fortfarande var upptagen med att hålla

maten ren och torr sa: "Jag slet för att spara mat till vintern,

medan du tillbringade sommaren med att spela istället. Jag

sparade bara tillräckligt med mat för vintern så att de räcker till

oss och det är sant. Och jag kan inte mata dig hela vintern för då

kommer jag också att svälta."

Myran gav gräshoppan några smulor, men gräshoppan var kall, olycklig och hungrig hela vintern. Nästa sommar så arbetade Gräshoppan hårt för att lagra mat för den kommande vintern. För att nästa vinter, tänkte Gräshoppan vara mätt och nöjd! Han hade lärt sig att tänka framåt och planera för framtiden.

Och det är slutet på historien.

Sensmoralen i historien: FÖRBERED IDAG för de behov som du har I MORGON.

Frågor att prata om före eller efter föreställningen:

- ▶ Vad är en teaterföreställning eller pjäs för något?
- ▶ Vad är en fabel?
- ▶ Vad betyder ordet en "karaktär" eller "roll" i en teaterföreställning?
- ▶ Vad gör en skådespelare?
- ▶ Vad gör en scenograf?
- ▶ Vad är rekvisita för något?
- ▶ Vad är ett manus?
- ▶ Vad gör en regissör?
- ▶ Hur ser en gepard ut?
- ▶ Hur låter en näktergal?
- ▶ Hur låter en lärka? Hur ser den ut?
- ▶ Hur skriver man miljon, billion och zillion (finns inte!) i siffror?

► Frågor att prata om efter föreställningen

- Hur är Haren i "Haren och sköldpaddan"?
- Hur är sköldpaddan i Haren och Sköldpaddan?
- Hur är pojken i "Pojken som ropade varg?"
- Varför kom inte bonden och de andra på gården andra gången pojken ropade "Varg!" och blåste i visselpipan?
- Hur är kråkan i "Räven och kråkan"?
- Hur är räven i "Räven och kråkan"?
- Hur är myran i början av "Myran och gräshoppan"?
- Hur är gräshoppan i början av "Gräshoppan och myran".
-

► Lejonet och musen och andra fabler

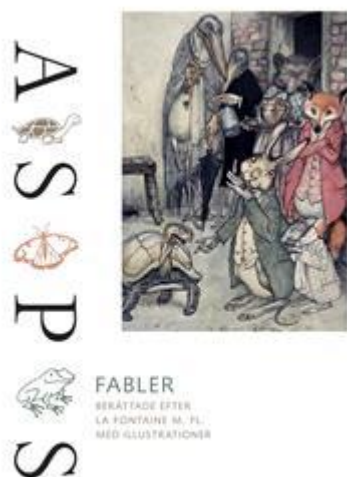
<https://www.adlibris.com/se>

► AV HANNE LETH

- 9-12 år INBUNDEN, Svenska, 2016
- **165 KR**
- I dessa fabler av den grekiske diktaren Aisopos kan man läsa kvicka historier som den om musen och lejonet som hjälper varandra, eller om haren och sköldpaddan som tävlar, och om vargen som klädde ut sig till ett

får men råkade väldigt illa ut, samt om räven som lurade den dumma kråkan..En fabel är en kort allegorisk berättelse i vilken förmänskligade djur med sina handlingar och repliker åskådliggör en moralisk lärdom som gärna avslutas med en sederegel. Det är spännande och sedelärande historier som hållit sedan 500-talet före vår tideräkning.

- ▶ Aisopos fabler är kända för sina sensmoraler, och i den här samlingen är de ordnade efter teman, som vänskap, gräl och stolthet.

▶ **Fabler**

▶ **AV AISOPOS**

- ▶ E-BOK, Svenska, 2017
- ▶ **97 KR**
- ▶ Laddas ned direkt
- ▶ Läs i vår app för iPhone, iPad och Android
- ▶ Aisopos fabler upphör aldrig att fascinera med sina eviga visdomar och sanningar. Vem känner inte till uttryck som »surt sa räven» från *Räven och vindruvorna* eller kapplöpningen mellan *Haren och sköldpaddan*, bland mycket annat. Boken är rikt illustrerad med Ernest Grisets klassiska bilder.

(Observera att detta är originalversioner av fablerna främst riktade till vuxna. Yngre barn bör läsa fablerna i vuxens sällskap.)

Läsa och diskutera

<https://ledarskapfornyelse.se/907/langsamt-ledarskap/>

Haren och sköldpaddan

Av: [Bosse Westermark](#)

Publicerad: 1 november 2010 00:01

Bosse Westermark

Kanske har du hört fabeln om haren och sköldpaddan? Haren hånade sköldpaddan och sade: – Vad långsamt du går! Jag förstår inte att du överhuvudtaget bryr dig om att gå. När du äntligen kommit fram är allt redan över.

– **Jasså, tycker du** det, sade sköldpaddan och fortsatte:

– Men då kanske vi ska anordna en tävling och se vem som tar sig fram fortast. Jag slår vad om att jag är snabbast!

Haren skrattade och sade:

– Ja, det lär ju bli en lätt match!

En jury bestående av lejonet, elefanten och giraffen tillsattes och start och mål bestämdes. Så kom den stora dagen när det hela skulle avgöras. Haren hoppade snabbt iväg och sköldpaddan paddlade enträget och målmedvetet på.

Efter en stund kände sig haren lite trött av allt hoppande. Han vände sig om och kunde konstatera att sköldpaddan inte syntes till. Asch! tänkte han, det tar ju hundra år för den stackarn att komma ifatt, så jag lägger mig här i skuggan och tar en liten lur.

När han vaknade igen tittade han återigen efter sköldpaddan, men den syntes inte till. Jag ligger nog långt före, tänkte han och skuttade på mot målet. Men efter ett tag kände han en gnagande oro och ökade takten.

Efter att ha passerat en kulle kunde han besviket konstatera att sköldpaddan redan fanns vid målet och väntade på honom tillsammans med juryn.

– Du förlorade vadet, sade sköldpaddan. Haren var alltför andfådd för att kunna svara.

Fabeln är djurens sätt att försöka förmedla någonting väsentligt till oss människor. En del av naturen sänder ett budskap till en annan del. Vad kan vi då lära av denna berättelse? Kanske handlar det om medvetenhet.

Symboliskt skulle man kunna tolka fabeln som att haren efter ett tag hamnar i omedvetenhet. Han är inte längre riktigt vakent. Förblindad av sin vilda framfart har han mist förmågan att göra medvetna, långsiktigt hållbara val. Farten ger honom skygglappar.

För sköldpaddan går det långsamt, men å andra sidan är varje liten rörelse ett steg i rätt riktning. Varje steg bygger på det föregående och fokus släpps inte ur sikte. Eftersom sköldpaddan rör sig långsammare kan han uppfatta mer av vad som händer längs vägen. Han har tid att reflektera över sin färd, och vart han är på väg. Det är genom att uppmärksamma vägen som vi lär oss, utvecklas och blir medvetna. Vägen visar oss hur vi ska ta oss fram. Långsamt är långsiktigt.

Haren, som ständigt upplever tidsbrist, försöker pressa in så många aktiviteter som möjligt i sin dag. Sköldpaddan gör det motsatta. Han fokuserar på att välja bort, så att endast de allra mest värdefulla aktiviteterna återstår. Dessa utför han å andra sidan med omsorg, närvaro och vördnad.

Sköldpaddans förhållande till tiden skapar utrymme för kvalitet, service, kreativitet, genuin kontakt, lärande och hälsa. Det ger plats för äventyret och det oväntade. Och sist men inte minst: Nöjet att njuta av färden.

Hållbar varelse

Skriva

I fabler är det oftast djur som har huvudrollerna. Flera slutar olyckligt. De flesta sagor, däremot, har ett lyckligt slut. Försök skriva en saga efter nedanstående modell:

När du skriver din egen saga

- Obestämd tid
- Obestämd plats
- Magiska ting (föremål, saker)
- Magiska tal (3, 7, 12)
- Sagonamn (påhittade)
- Upprepningar
- Kampen mellan gott och ont – det goda segrar – lyckligt slut!

- Budskap, sensmoral (vad ska vi lära oss av sagan?)

1. Bestäm hur sagan ska börja. Om du behöver hjälp kan du använda förslagen nedan:

”Det var en gång...”

”I ett land långt, långt borta...”

”En gång för mycket länge sedan...”

2. Bestäm vilka personer som ska vara med och vad som är speciellt med dem. Tänk på att använda ett påhittat fantasinamn åt din huvudperson/personer. Vilket uppdrag ska huvudpersonen ha?

3. Vad händer i din saga? Skriv mer om huvudpersonens uppdrag eller mål, d.v.s. vad han/hon ska göra. Vilka problem eller hinder råkar personen ut för? Vem eller vad hjälper henne/honom? Hur slutar din saga? Det ska vara lyckliga slut i sagan!

4. Välj ut några olika sagoingredienser – se punkterna längst upp på det här pappret.

4. Tänk på vilket språk du använder.

Engelska

Aesop c. 620-564 BC

Aesop was a writer from Ancient Greece, who is thought to have lived around 600 years BC, and is credited with having written a number of well-known fables. Accounts of his life often refer to him having been a slave, who gains his freedom through the strength of the advice he gives to his masters.

However, it is not certain whether he actually existed at all, or whether he is simply a legendary figure to whom a group of thematically similar folk tales were attributed. Some of the tales are known to have been told before Aesop is thought to have lived, whilst others are not recorded until many years after his supposed death.

The fables generally communicate some kind of moral message, often through the depiction of animals, who speak or otherwise take on human characteristics.

Generic activities for use with any of the fables

Speaking and listening:

- Orally tell and retell the story using props, puppets, masks etc.
- In pairs/small groups, retell the story as fast as you can.
- Orally retell the story from the point of view of a different character, e.g. a minor character.
- Play 'Word Tennis' – in pairs, retell the story one word at a time, each child saying the next word in the sentence.
- Play 'Who Am I?' – take turns to provide clues about one of the characters in a story; the others have to guess who it is.
- Listen to a fable and make brief notes of the main events. Use as the basis for orally retelling or reinventing the story.
- Retell the story around a circle, each member of the group adding the next part.
- Research a fable and present the information to a specified audience.
-

1: The Hare and the Tortoise

Synopsis:

A hare boasts to the other animals about how fast he can run. When none of them responds initially to his challenge for a race, he taunts them that they are too scared even to try. When the tortoise then speaks up, the hare scoffs that he won't even waste his time racing the slowest creature in the world.

As the race starts, the hare roars off. When he stops to look back, the tortoise has barely crossed the starting line. However, when the hare goes to sleep (in our version he stops to take selfies) in the sun, he sleeps for so long that the tortoise is able to overtake him. As the tortoise nears the finishing line, the animals cheer. This wakes up the hare, who runs as fast as he can to catch up again, but the tortoise just makes it to the finish in time.

Sequence of events:

Suggestions for use include: cues for oral storytelling, support for storyboarding, story planning/writing etc.

- Hare challenges animals to a race
- Tortoise responds to challenge
- Tortoise spends a week in training
- Race starts, hare is so far ahead that he stops for a rest (or to take selfies)
- Tortoise overtakes the hare whilst he sleeps.
- Cheering wakes up the hare, who races to catch up

- Tortoise finishes just in time

Characters:

- Hare; Tortoise; narrator

Theme(s):

- Doing things quickly doesn't necessarily mean doing them well
- Defeat of arrogance and over-confidence
- Courageous underdog

Moral:

- Don't be over-confident – even if you think you should succeed, you may not if you do not put in sufficient effort

- Even if you do not think you can succeed, it is still good to put in the best effort that you can
- Doing things quickly does not necessarily mean doing them well

Understanding, interpreting and responding to texts:

- Why do you think the hare was showing the other animals how fast it could run?
- Why didn't most of the animals want to race the hare?
- How do you think the tortoise felt when the hare laughed at him?
- How do you think the hare felt when the tortoise suggested that he was scared of being beaten?
- What makes it possible for the tortoise to win the race, despite being very slow?
- Why does the hare stop for a rest in the middle of the race?
- What makes the hare wake up?
- Why won't the animals listen to the complaints of the hare at the end of the race?

The Boy who Cried Wolf

Synopsis:

A boy has the job of protecting a flock of sheep from wolves. If a wolf comes, he is to ring a bell and cry out "wolf", so that the men from the village will come with their guns. After a few days with no wolf, the boy is getting bored, so he pretends that a wolf is attacking. The men come running, and praise the boy even when they find no wolf, believing his story of the wolf having run off.

The boy enjoys the attention, so repeats the trick. This time he is not praised – the men do not believe that there was a wolf. When a wolf really does attack, and the boy rings his bell and cries "wolf", the men do not come, thinking that he is playing the trick again. The wolf takes one of the fattest sheep.

Sequence of events:

Suggestions for use include: cues for oral storytelling, support for storyboarding, story planning/writing etc.

- Boy takes job watching over sheep
- Boy becomes bored, and pretends a wolf is attacking
- The villagers come, and the boy is praised for saving the sheep
- Boy pretends a wolf is attacking again
- The villagers come, but do not believe that a wolf was attacking
- A wolf really does attack
- The villagers do not come, so a sheep is eaten

Characters:

- Boy; Shepherd; Villagers

Theme(s):

- Practical jokes • Truth and lies

Moral:

- If you tell lies people won't believe you, even when you are telling the truth

Understanding, interpreting and responding to texts:

- What is the boy's job with the sheep? What is he supposed to do?
- Why does the boy pretend that a boy is attacking?
- How do the shepherd and the villagers react the first time the boy does this trick? Why?
- How do the shepherd and the villagers react the second time the boy does this trick? Why?
- Why do the shepherd and the villagers not come when the wolf attacks?

1. **The Fox and the Crow****Synopsis:****Theme(s):**

- Flattery • Cunning • Pride

A crow is sitting in a tree with a piece of cheese in its beak. A passing fox would like to eat the cheese and tries to persuade - and then trick - the crow to bring the cheese down or drop it. The crow does not fall for this, so the fox tries flattery instead.

He tells the crow how lovely his feathers are, and how fine-looking his head. Then, the fox says how much he would like to hear the crow sing. Tricked by the flattery, the crow opens his beak to sing, dropping the cheese to the ground, where the fox gobbles it up.

Moral:

- Don't trust people who flatter you, particularly if you have something that they want

- Pride comes before a fall

Understanding, interpreting and responding to texts:

- How does the fox know that there is some cheese around?
- Why doesn't the crow come down from the tree when asked to by the fox?
- Why does the fox say that the cheese is mouldy?
- How does the crow know that the fox is ly-ing about the cheese being mouldy?
- What makes the crow drop the cheese?
- Why doesn't the fox want the crow to sing after all?

13: The Ant and the Grasshopper

Synopsis:

A grasshopper lazes around in the sunshine, eating and playing music with its wings. It makes fun of a passing ant for working so hard, dragging food back to its nest. The ant is preparing for winter, but the grasshopper can't be bothered to do that kind of work.

When the winter comes, the grasshopper is starving. Coming across the ant, he asks for something to eat. Remembering the grass- hopper's jibes during the summer, the ant refuses and hurries back to its nest.

Sequence of events:

Suggestions for use include: cues for oral storytelling, support for storyboarding, story planning/writing etc.

- Grasshopper enjoys food and sunshine
- Ant is working hard, storing food for winter
- Grasshopper makes fun of ant for working hard
- Winter comes, grasshopper is cold and starving
- Grasshopper asks ant for some of its stored food
- Antrefuses

Characters:

- Ant; Grasshopper

Theme(s):

- Preparation
- Balancing work and leisure time

Moral:

- Plan carefully for the future
- Complete your work before you play
- Don't complain if you later need some- thing you haven't prepared

Understanding, interpreting and responding to texts:

- Why doesn't the grasshopper want to work, like the ant is working?

Why doesn't the ant want to laze around, like the grasshopper is doing?

- Why is the ant dragging food to its nest?
- When winter comes, how come the ant is not starving like the grasshopper? **Theme(s):**
- Why won't the ant share its food with the grasshopper?
- What do you think will happen to the grasshopper next?
- Don't complain if you later need some- thing you haven't prepared
- Why doesn't the ant want to laze around, like the grasshopper is doing?